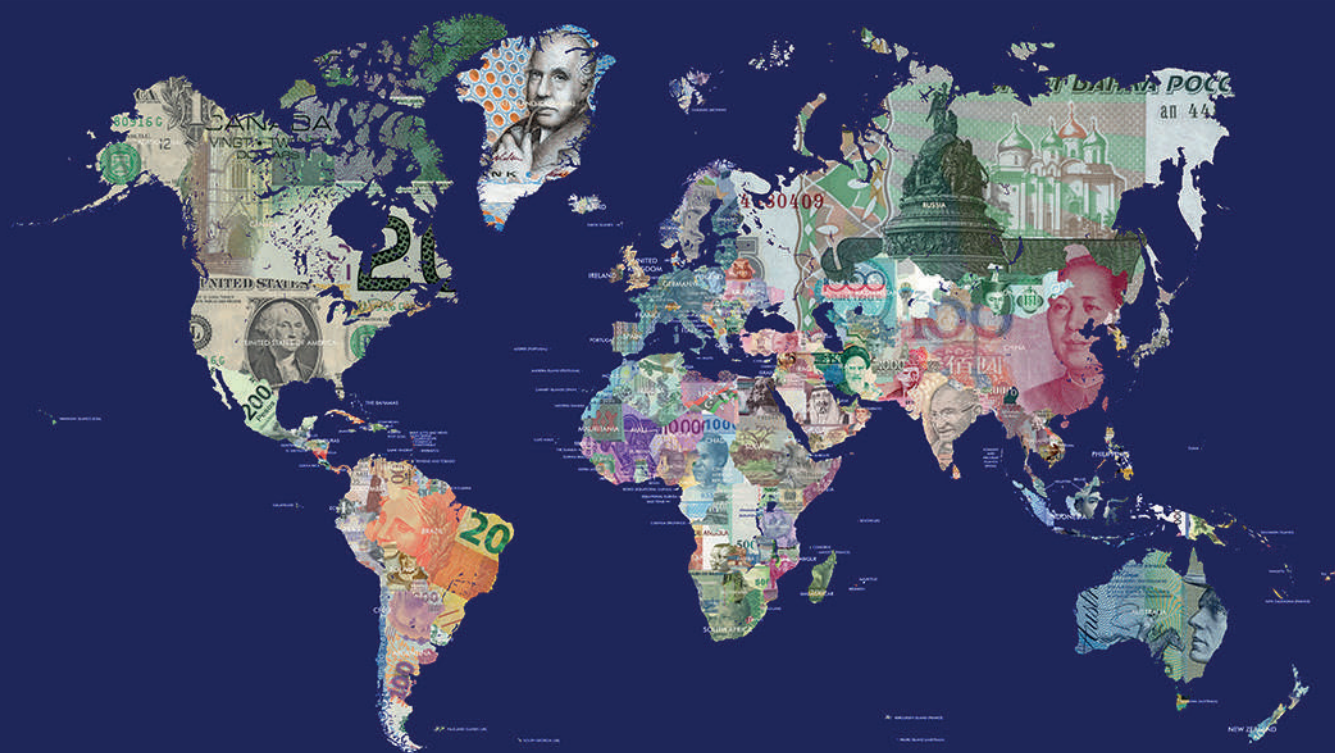

Memòria d'Activitats

Unitat d'Intel·ligència
Financera d'Andorra

2016
2017

UIFAND

UNITAT D'INTEL·LIGÈNCIA FINANCERA
D'ANDORRA

ÍNDEX

1.- INTRODUCCIÓ.....	02
----------------------	----

2.- BALANÇ

a. l'Estudi Nacional de riscos del país (N.R.A.).....	04
b. L'Informe de la cinquena ronda d'avaluacions del Moneyval.....	07
c. Altres aspectes.....	13

3.- ESTADÍSTIQUES dels anys 2016-2017 i comparació amb el 2015....	25
--	----

a. Anàlisi operacional 27

• Declaracions d'operacions sospitoses	27
• Iniciativa Unitat d'intel·ligència.....	29
• Cooperació Nacional.....	30
• Cooperació Internacional.....	31
• Expedients tramesos a la Fiscalia General i valors amb possibilitat d'embargament judicial	36
• Nombre de persones investigades (físiques i jurídiques).....	38

b.- Inversió estrangera39

• Sol·licituds presentades.....	39
• Nombre de persones analitzades (físiques i jurídiques).....	40

1. INTRODUCCIÓ

L'article 55.2 lletra p) de la Llei 14/2017, de 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, estableix la funció de la UIFAND *“d'elaborar i publicar informes anuals per tal d'avaluar l'eficàcia de la prevenció i la lluita contra el blanqueig de diners o valors, contra el finançament del terrorisme i contra la proliferació d'armes de destrucció massiva”*.

Aquest precepte legal que ja recollia la Llei 2/2015, de 15 de gener, de modificació de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional i contra el finançament del terrorisme, del 29 de desembre del 2000, no pretén res més que de manera periòdica, és a dir anual, la UIFAND faci pública la memòria d'activitats de cada exercici, que recull tot el treball desenvolupat.

Ara bé, i de manera excepcional, la present memòria d'activitats avarca el període 2016-2017, per la notable raó que, és impossible dissociar, precisament en el temps, les diverses tasques desenvolupades durant els dos anys mencionats.

Efectivament, i tal com es desenvoluparà en els apartats següents, tres objectius principals han marcat la nostra trajectòria durant el període de temps esmentat de dos anys, a resultes dels treballs finalitzats el mes de setembre del 2015 amb la quarta ronda d'avaluacions del Moneyval, a saber: d'una banda l'Estudi Nacional de Riscos país (National Risk Assessment) indissolublement associat a la nova ronda d'avaluacions per donar conformitat a les exigències internacionals, d'altra banda l'estudi, preparació i presentació de l'Informe de cinquena ronda d'avaluacions per davant del Moneyval, i per últim les noves, necessàries i importants propostes legislatives, subsegüents de l'anterior i imprescindibles per adaptar-nos als darrers estàndards internacionals.

Després d'aquest darrer lustre, en que de manera progressiva hem sabut i hem anat adaptant, en tots els sentits, el nostre sistema de prevenció de blanqueig de capitals i finançament de terrorisme, els dos últims anys no fan més que confirmar la voluntat inequívoca d'aquest procés que s'encamina vers les millors pràctiques.

Ara és el moment de fer el salt qualitatiu necessari, (i) sigui a través de desenvolupar el pla d'acció resultant de l'Estudi Nacional de Riscos que ens ha de dur a nivell intern, a millores en els diferents camps de la nostra actuació, i a nivell extern, pels subjectes obligats i pels distints òrgans de l'administració, a adequar-se a les millors pràctiques i incrementar el grau de conscienciació en matèria de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, (ii) sigui per desenvolupar el conjunt de propostes i recomanacions que s'emmarquen en forma de conclusions de l'Informe de la 5ena ronda d'avaluacions presentat, i aprovat i adoptat en el 54è plenari del Moneyval del mes de setembre de 2017, (iii) sigui per l'aplicació dels mecanismes legals dels quals ens hem dotat, de readaptar-nos a les tendències actuals.

Tot el conjunt del qual, ens ha de permetre encarar el futur des d'una perspectiva d'igualtat respecte d'altres jurisdiccions internacionals capdavanteres, i sobretot de posicionar el Principat d'Andorra a ulls de tercers, com un país reformista i involucrat en el compliment dels compromisos adquirits.

Altrament, no vull obviar que, aquest mes de desembre de 2017, el Moneyval (antigament PC-R-EV) ha complert 20 anys de la seva existència. Es va crear l'any 1997 i el seu funcionament es regeix per les disposicions generals de la Resolució: Res (2005) 47 sobre els comitès i els òrgans subordinats, els seus mandats i mètodes de treball, modificat ulteriorment per altres noves Resolucions. Des d'aquestes pàgines, el nostre reconeixement més sincer.

Per finalitzar, és de justícia fer una especial menció per aquells col·laboradors que ens han deixat a la recerca de nous objectius professionals, igualment remarcables. Em refereixo al Sr/a. Tanjit Sandhu Kaur i Borja Aguado Delgado, sense els quals hauríem assolit, ni de bon tros, l'actual situació.

Carles Fiñana Pifarré

Cap de la Unitat d'Intel·ligència Financera d'Andorra

2. BALANÇ

Ja hem avançat, en l'apartat anterior de la introducció, l'excepcionalitat temporal que presenta aquesta memòria d'activitats per al període 2016-2017, ja que les prioritats en el treball esmerçat s'han dut a terme respecte de l'elaboració, l'estudi, la redacció i la presentació de dos documents essencials: (i) l'Estudi nacional de riscos del país (N.R.A.) i (ii) l'Informe d'avaluació mútua de la cinquena ronda d'avaluacions del Moneyval; ambdós han anat aparellats seqüencialment durant aquest període.

Aquests texts, d'una importància cabdal, representen no només acomplir la nova normativa desenvolupada i exigida pel nostre tutor internacional, el Moneyval. Són, alhora, imprescindibles dins els processos de millora que posen sobre la taula altres organismes internacionals en les seves respectives rondes d'avaluació, i també, i molt especialment, encaminen de manera molt decisiva els treballs futurs.

No obstant, i prioritats a banda, els departaments i/o àrees de la Uifand han anat desenvolupant la seva tasca, interna principalment però també externa, d'acord amb les necessitats i les obligacions inherents.

Altrament, i com es veurà amb les dades que es facilitaran, l'increment en el treball de les àrees de què es compon la Uifand és exponencial, i l'evolució positiva en termes d'anàlisi d'intel·ligència i d'estratègia nacional ha estat posada en relleu pels experts forans que ens han examinat.

Analitzem a continuació, en síntesi però alhora destacant-ne els trets bàsics, els dos reptes principals als quals hem fet front durant aquest període:

a) L'Estudi nacional de riscos del país.

Si reprenem la darrera memòria d'activitats de l'any 2015, i cal fer-ho per seguir el full de ruta marcat aleshores: en el mateix apartat "balanç" i al punt *d* ja apuntàvem quins serien els treballs que caldria seguir l'any següent respecte d'aquest Estudi.

Estudi totalment innovador, ja que no s'havia fet mai, que engloba una anàlisi aprofundida i completa del risc del nostre sistema en termes de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme (en endavant "B/C i F/T"), i la resposta preventiva que hi dona.

Si bé inicialment n'emmarcàvem el sentit, els principis rectors i el pla de treball i desenvolupament el 2015, és durant tot l'any 2016 que es va anar configurant i, va ser presentat per davant al Govern el 14 de desembre del 2016 a efectes d'aprovació i adopció. Finalment se'n va publicar el volum sectorial (Sectoral Level NRA), i se'n va cloure la traducció al català. La presentació pública de l'estudi es va fer el 28 de juliol del 2017.

Així doncs, en el transcurs de l'any 2016 i després del primer Seminari organitzat el mes de setembre del 2015, que suposava el punt de partida efectiu dels treballs i que cercava que tots els participants comprenguessin la metodologia d'aplicació i els paràmetres d'actuació, s'ha elaborat l'Estudi, principalment, a través de:

- la recollida de dades, informacions diverses, i estadístiques mitjançant formularis i qüestionaris tramesos a tots els subjectes obligats i a diversos departaments i òrgans de l'administració;
- diversos tallers de treball (workshops) a títol individual o de forma grupal, per als col·legis professionals, les associacions, les fundacions, i d'altres;
- l'organització d'un segon Seminari, que tingué lloc entre el 20 i el 22 de setembre del 2016, amb la presentació dels treballs de cadascun dels grups, el pla d'acció proposat i l'establiment de les conclusions finals, i, per acabar,
- la recopilació i l'anàlisi de tot aquest cabal d'informació, a càrrec dels líders de cadascun dels cinc grups de treball inicialment previstos, tots ells membres de la Uifand, per a configurar l'informe final.

Des d'un punt de vista tècnic, aquest Estudi analitza el risc global, sigui nacional o sectorial, del nostre sistema de prevenció de B/C i F/T.

Des de la perspectiva de **l'àmbit nacional**, ho fa basant-se en la identificació i la recerca de dos variables, a saber: (i) les vulnerabilitats que presenta el sistema, és a dir, la capacitat de resposta de tots nosaltres, organismes oficials, subjectes obligats i actors del sistema socioeconòmic del país enfront a casos de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, i (ii) les amenaces, és a dir els "virus" que ens envolten i que poden atacar les deficiències que pugui presentar el sistema de prevenció.

Pel que fa a les vulnerabilitats, les variables analitzades, entre d'altres, es resumeixen en:

- la qualitat de la política i l'estratègia de prevenció;
- l'efectivitat en la definició del delictes de blanqueig;
- la confiscació dels diners, des d'un punt de vista normatiu i d'efectivitat;
- els recursos humans i tècnics de què disposen els organismes oficials i les agències vinculades amb aquesta matèria;
- la cooperació nacional i internacional;
- la integritat i la independència dels representants públics; i
- la transparència i la formalització del sistema econòmic.

Pel que fa a les amenaces, tant internes com externes, es van considerar els tipus de delictes més comuns a casa nostra, així com l'anàlisi de la criminalitat organitzada, de la qual cosa resultà la consideració d'un risc oscil·lant entre baix, mitjà-baix, mitjà, mitjà-alt i alt.

Des de la perspectiva de l'àmbit sectorial, l'anàlisi es va centrar bàsicament en:

- l'exhaustivitat del marc legal;
- les sancions penals i/o administratives;
- els procediments i les pràctiques de control;
- la formació i el coneixement dels empleats;
- els sistemes de compliment;
- les declaracions de sospita i el monitoratge, i
- la identificació i la verificació, i fonts d'informació independents.

De tot aquest treball, en va resultar un Pla d'acció, que conclou en la necessitat d'implantar 51 mesures per eliminar, i, si més no, mitigar el risc de B/C i F/T al Principat, que es recullen en l'Informe sectorial publicat, al qual fem remissió.

Un cop acabat, aprovat i adoptat l'Estudi, s'incorpora a l'Informe de la cinquena ronda d'avaluacions, i esdevé un document essencial de consulta i anàlisi a l'hora de qualificar l'estat d'implementació d'alguna de les quaranta Recomanacions del GAFI analitzades en l'apartat de conformitat tècnica, i també de font d'inspiració respecte dels aspectes tractats pel que fa als onze Resultats immediats (IO, Immediate Outcomes) que mesuren l'eficàcia del sistema de prevenció de B/C i F/T.

b) l'Informe de la cinquena ronda d'avaluacions del Moneyval.

La cinquena ronda d'avaluacions del Moneyval presenta unes particularitats pel que fa a: (i) la normativa aplicable, en aquesta ocasió amb l'anàlisi de les noves 40 Recomanacions del GAFI aprovades el mes de febrer del 2012 i la seva distinta metodologia d'aplicació del mes de febrer del 2013; (ii) la mateixa estructura del procediment a emprar després de l'aprovació de les noves regles adoptades pel Moneyval durant la celebració de la 46 reunió plenària del mes de desembre del 2014 i revisades durant la celebració del 53è ple del mes de juny del 2017, i finalment, (iii) l'enfocament del contingut de l'Informe, que versa sobre dos eixos fonamentals, que són la conformitat tècnica i, per tant, la implementació pel que fa a les dites 40 Recomanacions, i alhora l'anàlisi de l'efectivitat del sistema de prevenció de B/C i F/T de cada país amb l'assignació d'una anotació respecte de cadascun dels onze Resultats immediats.

Altrament, pel que fa al nostre cas i la casuística que presentem, el nostre enfocament va versar sobre tres principis elementals, a saber:

- prendre en compte les conclusions derivades del darrer Informe de seguiment presentat en el transcurs de la quarta ronda d'avaluacions el mes de setembre del 2015 que, en forma de recomanacions, el Moneyval suggeria de millorar de cara al futur;

- l'aplicació esmentada de la nova normativa GAFI, ja que aquesta quarta ronda d'avaluació, que transcorregué entre el mes d'abril del 2012 i el setembre del 2015, va tractar sobre les antigues 40 + 9 Recomanacions del GAFI i la metodologia d'aplicació d'aleshores, i
- considerar per a efectes, entre d'altres, de l'Acord monetari la implementació de nova normativa derivada de la Unió Europea en forma de directives, reglaments i decisions marc, en especial la Directiva 2015/849, coneguda com la quarta Directiva.

De manera més concreta, i seguint aquest ordre, cal remarcar, bàsicament:

1. Pel que fa a les conclusions de la quarta ronda d'avaluacions, independentment del fet que els avaluadors feien ressaltar que moltes deficiències tècniques durant l'avaluació havien estat solucionades, que s'havien implementat molts aspectes legislatius clau, i que hi havia un clar i més fort compromís polític en favor de la reforma del sistema, es recomanava:

- ampliar la llista de delictes subjacents de blanqueig de capitals, en especial quant al contraban de béns i el delicte fiscal;
- tipificar totes les conductes d'autoblanqueig;
- millorar l'efectivitat del sistema, pel que fa a investigacions i condemnes;
- ampliar els supòsits de declaracions de sospita, amb millores tècniques i més conscienciació dels subjectes obligats;
- regular legalment els criteris de *fit & proper* del sector de les assegurances;
- regular l'activitat i donar l'autorització administrativa per prestar serveis financers als serveis postals;
- el reconeixement legal de la responsabilitat penal de les persones jurídiques, i
- l'increment de recursos i formació.

2. Pel que fa a la nova normativa GAFI, i les mesures més rellevants d'implantació, cal fer ressaltar les següents:

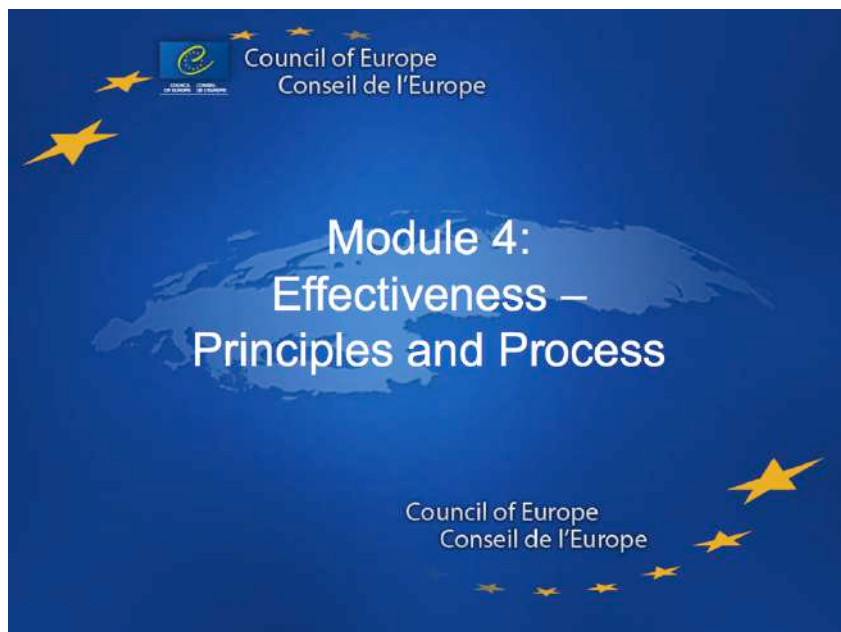
- desenvolupament d'un estudi de risc nacional, i exigència en el mateix sentit i a títol individual per als subjectes obligats;
- estudi legislatiu i mesures més efectives per la es oficines de recuperació i de gestió d'actius;
- modificacions legislatives del règim de funcionament d'associacions, fundacions i altres ONG;
- reforç de les mesures de diligència deguda, també per a tercers, i sobre les transferències de fons;
- aplicació de mesures específiques per a persones políticament exposades (PEP);
- millora de la supervisió i del control dels subjectes obligats;
- anàlisi estratègica del sistema;

- integració a l'ordenament jurídic intern de convenis essencials, com ara el de Mèrida del 2003 sobre la corrupció, i el de Varsòvia del 2005 sobre l'embargament i la confiscació dels productes del crim, i
 - manteniment i millora de la cooperació internacional.
3. Pel que fa al cabal comunitari, en la normativa a implementar -molt vinculada, quant al contingut, a la normativa GAFI- cal incloure-hi la següent, ja esmentada en la memòria d'activitats del 2015, com a objectiu:
- la Directiva 2014/42/EU del Parlament, sobre el bloqueig, l'embargament i la confiscació dels instruments procedents del crim;
 - la Regulació (EU) 2015/847 del Parlament, amb referència a la informació que ha d'acompanyar les transferències de fons, i
 - la Directiva 2015/849/EU del Parlament, que tracta, entre altres aspectes, la inclusió dels PEP nacionals, la responsabilitat penal de les persones jurídiques, millores de les mesures de diligència deguda, més control en la identificació i la verificació, noves mesures per conèixer el veritable drethavent, i el delictes fiscal com a delictes subjacent.

L'elaboració de l'Informe essencialment a partir de la recepció dels qüestionaris tramesos per l'equip d'avaluació i pel Secretariat del Moneyval el mes de juny del 2016, tingué, però, un pas previ amb la visita al Principat d'una delegació del Secretariat amb la finalitat de donar a conèixer tot el procés de la cinquena avaluació i el seu seguiment.

D'aquesta manera, va tenir lloc un Seminari entre els dies 4 i 5 de febrer del 2016, amb assistència de representants de tots els subjectes obligats financers i no financers i dels departaments de l'Administració vinculats en la matèria, i en el qual es va presentar, a través de deu mòduls, les característiques pròpies d'aquest procés de la cinquena avaluació, en síntesi:

- etapes del procés d'avaluació;
- anàlisi del risc i el seu context;
- principis de compliment tècnic;
- principis i informació sobre l'efectivitat;
- preparació de la visita "in situ" al país;
- planificació i aspectes organitzatius, i
- conclusions de l'avaluació i presentació dels informes.

Reprenent les etapes en el treball de configuració de l'Informe, cal fer esment principalment de tres moments clau, que són:

1.- Tal com dèiem, la recepció dels qüestionaris de conformitat tècnica -*technical questionnaire*- i el d'efectivitat amb els annexos pertinents -*effectiveness questionnaire*-, que comporten el primer informe de contesta de cadascun d'ells, tramesos respectivament l'octubre del 2016 i el gener del 2017, per a posteriorment aportar, sota forma d'un document de treball inicial, la presentació els mesos de juny i juliol d'un primer esborrany d'Informe,

2.- "*L'on site visit*", és a dir, la visita al país dels experts avaluadors i membres del Secretariat, que es desenvolupà entre els dies 6 i 18 de març del 2017, i

3.- El “*pre-meeting*” celebrat a Estrasburg entre els dies 19 i 21 de juliol del 2017, amb una revisió profunda dels aspectes clau i de discussió entre les parts, i del qual ja es conclou amb l'Informe que es presentarà al ple, i que ja és obert per a l'anàlisi dels experts científics del Moneyval, i es facilita igualment als representants de les delegacions dels països que conformen el Moneyval, als efectes oportuns.

Finalment, i després d'una darrera revisió del document -segons estableixen les regles de procediment- davant d'un representant de cada delegació i dels experts científics, en una última reunió -tipus mini ple- celebrada el 25 de setembre del 2018, es va presentar el document final durant la celebració del 54è ple, el dia 18 de setembre del 2017, amb el qual Andorra esdevenia el cinquè país del Moneyval a acomplir aquest important tràmit, que va tenir com a resultat la seva aprovació i adopció amb les millors anotacions fins ara, i que ens exigia presentar un Informe de seguiment per al mes de desembre del 2018.

Seguidament, analitzem els altres aspectes que és necessari incloure en aquest apartat de balanç:

c) **Altres aspectes.**

Pel que fa a les nostres habituals **participacions en l'àmbit internacional**, que ens faciliten, d'una banda, mantenir i enfortir el contacte amb els representants dels nostres homòlegs forans, i d'altra banda, participar en els exercicis de treball en forma de tallers que proposen i que comporten anar ampliant els coneixements i, alhora, actualitzar-se respecte de la normativa i les tendències de treball en matèria de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, el 2017 hem estat presents als dos congressos Egmont previstos.

El primer, *l'intersessional* celebrat a Doha (Qatar) entre els dies 29 de gener i 3 de febrer, on dos representants varen assistir als grups de treball -"Policy and Procedures WG (PPWG)"- i -"Technical Assistance and Training WG (TATWG)"-. Un tercer va ser present a les "*Regional meetings (Europa II Region)*" i a les sessions plenàries.

En aquesta darrera es tractà, entre d'altres, del darrer projecte estrella que es vol implantar i posar a disposició de totes les unitats d'intel·ligència del món amb l'objectiu que sigui un referent per adreçar-s'hi i demanar assessorament en determinades qüestions i també de facilitar consells i experiències per a un millor intercanvi de la informació, anomenat Ecofel (Egmont Group Centre of FIU, Excellence and Leadership).

També es van signar dos acords de col·laboració (Memorandum of Understanding -MOU-) amb els directors de les unitats d'intel·ligència financera del Japó (JAFIC) i de la Santa Seu.

El segon, va ser fou 24è plenari celebrat a Macau (Xina) entre els dies 2 i 7 de juliol del 2017. De la mateixa manera que en l'anterior, vam assistir a les reunions i als grups de treball previstos, en aquesta ocasió a -"Information Exchange on ML/TF WG (IEWG)"-, i al -"Technical Assistance and Training WG (TATWG)"-.

També vam signar un acord de col·laboració amb la directora de la Unitat d'Intel·ligència Financera d'Israel (IMPA).

Altrament, la nostra Delegació ha participat en els Plens del Moneyval desenvolupats a la seu del Consell d'Europa a Estrasburg, segons el detall següent:

- 1.- L'any 2016, en els plens 50 a 52, celebrats respectivament els mesos d'abril, setembre i desembre, i
- 2.- L'any 2017, en els plens 53 a 55, celebrats respectivament els mesos de maig-juny, setembre i desembre.

Convé recordar que va ser durant la sessió del 54è ple que el Principat d'Andorra, va presentar, el 28 de setembre, el seu Informe de cinquena ronda d'avaluacions.

Pel que fa a l'àmbit de les [formacions](#), un cop més ens manifestem en el sentit de considerar-les com una prioritat essencial en la nostra tasca, si bé no hem pogut desenvolupar totes les que teníem previstes, cal insistir-hi sense defallir en l'àmbit intern amb l'objectiu no només d'actualitzar la legislació, sinó també de continuar conscienciant els subjectes obligats de les seves obligacions.

No obstant l'anterior, a hores d'ara ja podem posar sobre la taula una dada altament important: en el període comprès entre els anys 2012 i 2015, tots els que són considerats per la nostra Llei subjectes obligats financers i no financers han rebut almenys una formació en matèria de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, o han tingut l'oportunitat d'assistir-hi.

Independentment d'aquest fet, en el període 2016-2017 hem impartit des de la Uifand les formacions següents:

- 1.- El 22 d'abril del 2016 i mercès a un seminari organitzat pel Col·legi d'Advocats vàrem exposar una ponència intitulada "*Tractament de les declaracions de sospita*".
- 2.- El 2 de maig del 2016, vàrem impartir una formació genèrica als comandaments del departament de Tributs.
- 3.- El 12 de maig del 2016, i un altre cop conjuntament amb el Col·legi d'Advocats vàrem impartir una formació sota el títol "*El rol de la Uifand: gestió de sospites, procediment, inspeccions i recomanacions*".
- 4.- El 23 de març del 2017 a la Universitat d'Andorra, que organitzà un curs sobre blanqueig de capitals i finançament del terrorisme, i en el que va participar igualment per l'Associació de Bancs Andorrans (ABA), a través d'un seminari de 24 hores de classes presencials desenvolupades al llarg dels mesos de febrer i març, vàrem ser presents en la conclusió del curs.

5.- Finalment i de manera externa, vàrem ésser convidats a les VII Jornades de Compliment sota el títol “Gestión internacional de los riesgos en la lucha contra los delitos financieros”, organitzades a Madrid entre els dies 26 i 27 d’abril de 2017, on vam presentar l’evolució legislativa i les darreres novetats del cos normatiu andorrà en matèria de blanqueig de capitals i finançament del terrorisme.

D’altra banda, també hem rebut formació, i, en aquest sentit, un membre de la Uifand va participar en el Seminari del Moneyval per a la formació d’experts financers celebrat a Niça entre els dies 14 i 19 de maig del 2017.

Per acabar aquest punt de la formació, us avancem les previsions per a l’any 2018 que s’han d’incloure en dos etapes i, una nova ronda de formacions per abordar les destacades novetats legislatives aprovades recentment.

D’altra banda, i per efectes de l’[Acord monetari](#), hem format part de la Delegació del Principat d’Andorra al Comitè Mixt, en les reunions anuals habituals: la 5a reunió celebrada a Brussel·les el 29 de setembre del 2016, i la 6a reunió celebrada a Andorra al 6 d’octubre del 2017.

Entre ambdós dates, hem transposat a la nostra legislació interna les darreres exigències normatives de la Unió Europea, a saber: (i) la Directiva 2014/42/EU relativa a l’embargament i la confiscació dels instruments procedents del crim, (ii) la Regulació EU 2015/847 relativa a la informació que acompanya les transferències de fons, i (iii) la Directiva 2015/849/EU, del 20 de maig, sobre la prevenció de la utilització del sistema financer per al blanqueig de capitals o el finançament del terrorisme.

D’aquesta manera, s’ha completat la implementació del cabal comunitari exigint a l’inici, segons l’annex de l’Acord.

Pel que fa a la [Comissió Permanent de Prevenció del Blanqueig i el Finançament del Terrorisme](#), que adquireix un format renovat que inclou noves funcions a través dels canvis establerts a la Llei 14/2017, del 22 de juny, ha desenvolupat durant el període 2016-2017 una tasca intensa i productiva en l’àmbit del consell legislatiu.

Ha mantingut reunions amb assistència de diversos representants dels departaments i organismes de l’administració, (i), durant l’any 2016, els dies 25 de febrer, 8 de març, 27 de maig, 29 de juliol, 25 de novembre i 14 i 19 de desembre, i (ii) durant l’any 2017, els dies 8 de febrer, 27 de juliol i 15 de desembre.

D’entre les qüestions i els temes tractats, caldria destacar-ne principalment dos que han comportat l’anàlisi, la redacció i el debat sobre els dos nous avantprojectes de llei aprovats pel Consell General el 2017, és a dir: (i) la Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i el finançament del terrorisme, i (ii) la Llei 15/2017, del 13 de juliol, qualificada de modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal.

De manera més concreta, i per la importància d'ambdós texts legals, en vull fer ressaltar les novetats més significatives:

1.- La Llei 14/2017, del 22 de juny, de prevenció i lluita contra el blanqueig de capitals o valors i el finançament del terrorisme, que, com dèiem, preveu tant les disposicions comunitàries requerides, com les recomanacions del GAFI, esdevé l'eix vertebrador del sistema de prevenció del blanqueig de capitals i del finançament del terrorisme.

En concret, aquesta Llei, en vigor des del 20 de juliol del 2017, s'estructura en dotze capítols de la manera següent:

Capítol primer: conté les disposicions generals, recull l'objecte i àmbit d'aplicació de la Llei, estableix les definicions, i regula les mesures orientades a una adequada detecció, avaluació, comprensió i mitigació del risc, tant per l'Estat com pels operadors econòmics del país.

Capítol segon: regula les mesures de diligència deguda, tant les ordinàries, com les simplificades i les reforçades. Els comptes o les llibretes d'estalvi anònims estan prohibits. Refereix les mesures aplicables per a les persones políticament exposades (PEP) també nacionals.

Capítol tercer: regula la informació sobre els beneficiaris efectius d'entitats jurídiques andorranes. Obliga les societats i altres persones jurídiques a obtenir i conservar informació adequada, precisa i actual sobre els seus beneficiaris efectius.

Capítol quart: regula les obligacions de declaració i la prohibició de revelació. Els subjectes obligats han de declarar davant de la Uifand, per iniciativa pròpia, qualsevol operació o projecte d'operació relatiu a fons respecte dels quals hi hagi indicis o motius raonables per sospitar que són producte d'una activitat delictiva o que estan relacionats amb el finançament del terrorisme; fins i tot els que hagin quedat en fase de temptativa.

Capítol cinquè: regula la informació que ha d'acompanyar les transferències de fons, i inclou totes les novetats del Reglament 2015/847, a saber:

- La identificació completa de l'ordenant i del beneficiari per a tota transferència internacional, la qual ha d'estar a l'abast de les autoritats competents;
- S'hi introdueixen les definicions que conté el Reglament (*ordenant, prestador de serveis de pagament...*) i s'especifica de manera detallada quina informació sobre l'ordenant i el beneficiari efectiu s'ha d'acompanyar en tota transferència internacional, i

- Els subjectes obligats financers han d'implantar procediments eficaços basats en el risc per determinar quan ha d'executar-se, refusar-se o suspendre's una transferència de fons que no contingui la informació requerida completa. En cas que el subjecte obligat financer no obtingui la informació establerta a la Llei, ha de denegar l'operativa, i fins i tot, en casos de sospita, formular una declaració de sospita davant la Uifand.

Capítol sisè: tracta de la conservació de documents que s'amplia a deu anys, i la protecció de dades.

Capítol setè: regula els procediments interns i la formació dels subjectes obligats, que, amb un grau d'intensitat diferent, segons si es tracta de subjectes obligats financers o no, imposa obligacions per garantir que els procediments antiblanqueig i antifinançament del terrorisme són robustos i efectivament aplicables.

Capítol vuitè: regula la declaració de transport transfronterer de diners en efectiu, amb la possibilitat d'intervenir la totalitat de diners en efectiu transportats i/o trobats, a excepció de 1.000 euros per supervivència, i augmenta l'import de les sancions, que hi havia fins ara.

Capítol novè: preveu les mesures per la prevenció, la lluita i la supressió del terrorisme i el seu finançament, i per prevenir i desorganitzar la proliferació d'armes de destrucció massiva i el seu finançament.

Capítol desè: fa referència a l'organització institucional, i estableix les competències i les funcions de la Uifand, com a òrgan competent per impulsar i coordinar les mesures de prevenció i lluita contra el blanqueig de diners o valors i contra el finançament del terrorisme. Altrament, fusiona les dos comissions permanents actuals en una de sola.

Capítol onzè: regula la cooperació, sigui interna amb les autoritats judicials, com amb l'INAF, sigui internacional, entre unitats d'intel·ligència financera. Atenent la Directiva, les diferències entre les definicions fiscals entre països no són obstacle per què es pugui intercanviar informació o prestar assistència a altres organismes estrangers equivalents.

Capítol dotzè: regula el règim sancionador, i inclou un procediment sancionador abreujat per als casos en què el subjecte obligat reconeix íntegrament els fets imputats; declara la seva conformitat amb les infraccions imputades i la sanció o les sancions imposades, i renuncia, a més, a qualsevol tipus de recurs.

Finalment s'hi inclouen dos disposicions addicionals, quatre disposicions transitòries, dos disposicions derogatòries i set disposicions finals.

2.- La Llei 15/2017, del 13 de juliol, qualificada de la modificació de la Llei 9/2005, del 21 de febrer, qualificada del Codi penal.

Aquesta modificació, en vigor des del 3 d'agost del 2017, inclou:

a.- En primer lloc, com a delictes subjacents, el delictes de blanqueig de contraban de béns i, per tant, no només el contraban de matèries sensibles. Modifica l'article 245 del Codi Penal amb una doble finalitat: (i) tipificar com a delictes el contraban de qualsevol tipus de mercaderia i (ii) reforçar la lluita contra el contraban de mercaderies sensibles mitjançant la modificació del llinar mínim previst i la supressió de l'article 498, que tipifica el contraban de mercaderies sensibles en el marc d'una contravenció penal.

b.- En segon lloc, es tipifica el delictes fiscal, amb un tipus ordinari i un tipus agreujat, aquest darrer subjacent del delictes de blanqueig, i també s'hi introdueix una reducció de pena.

Es modifica així l'article 409 del Codi penal -sistema combinat de llista i llinar-, que inclou com a delictes subjacents, a més del delictes fiscal, les insolvències punibles, la defraudació a la Caixa Andorrana de Seguretat Social, el finançament il·legal de partits polítics i el malbaratament de cabdals públics.

Igualment, es modifiquen diversos articles relatius a la lluita contra el terrorisme i el seu finançament en compliment de la Resolució 2178 (2014) del Consell de Seguretat de les Nacions Unides i la Recomanació 5 del GAFI.

Quant a l'àrea operacional, cal esmentar que, feliçment, el mes de maig del 2017 s'hi va incorporar un altre efectiu, que completa a hores d'ara l'equip de treball, format per tres persones.

Aquest fet comporta un valor afegit important, d'una banda per la preparació d'aquest efectiu per resoldre expedients en termes d'anàlisi d'intel·ligència i estratègics, i d'altra banda perquè suposa un ajut essencial vist l'increment d'expedients per aquest període analitzat.

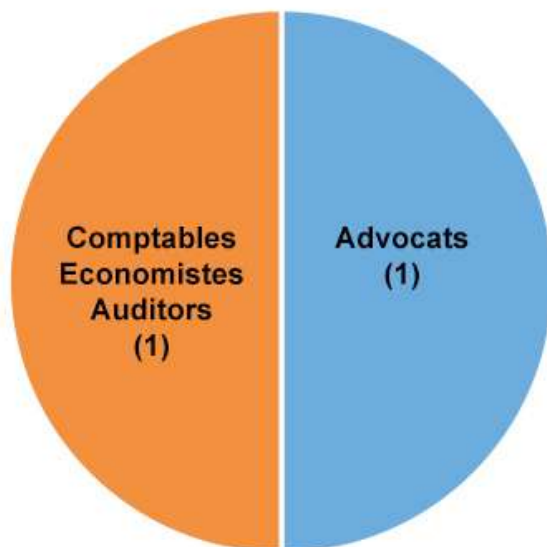
Efectivament, i com es veurà a posteriori en l'apartat tercer, dedicat a les estadístiques, el volum de feina generat en aquesta àrea ha augmentat considerablement en la vessant de la presentació de declaracions de sospita per part dels subjectes obligats.

Quant a l'àrea de supervisió, i pel que fa a les inspeccions efectuades durant aquest període biennal, presentem els quadres següents:

Inspeccions:

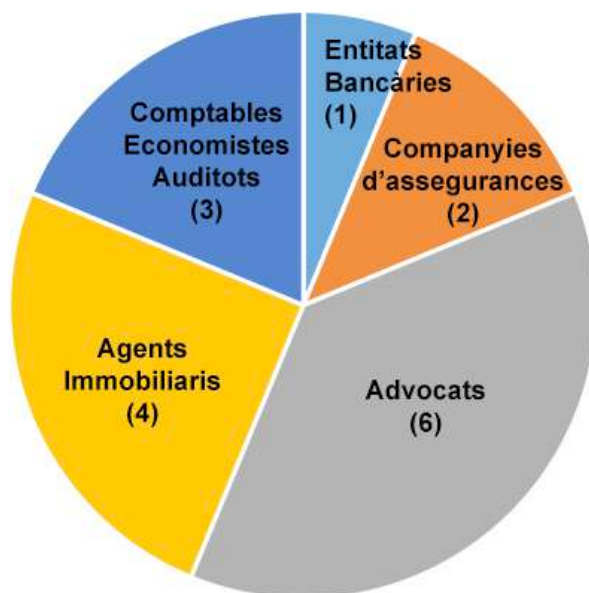
2016:

Distribució de les inspeccions realitzades per sector:

2017:

Distribució de les inspeccions realitzades per sector:

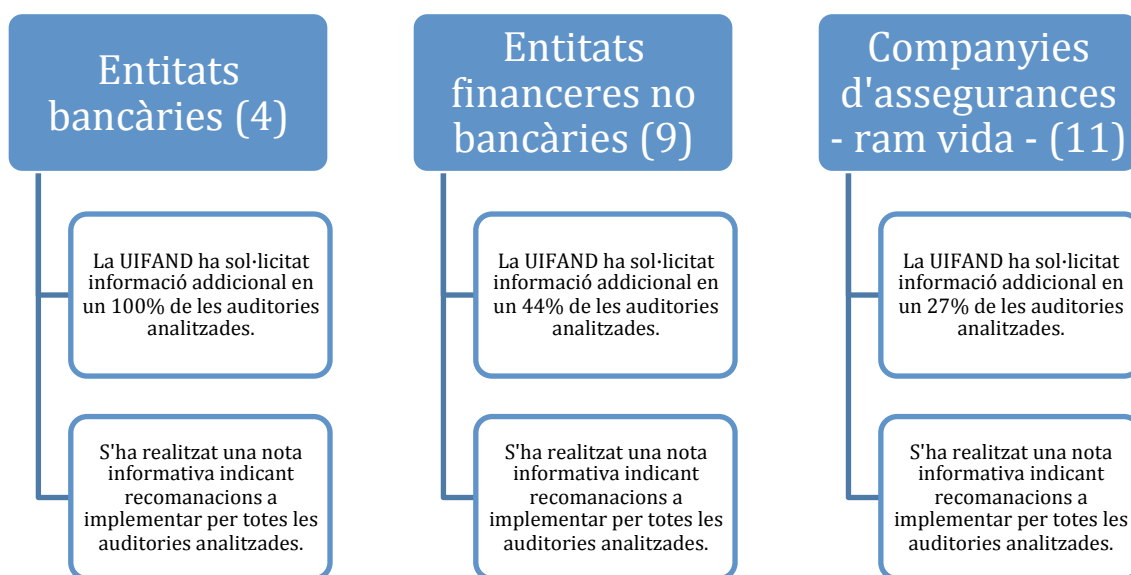

Adicionalment, en **dues** de les inspeccions dutes a terme durant l'any 2017, s'ha sol·licitat, a posteriori, documentació de suport addicional per aclarir determinats punts de dossiers de clients analitzats durant la revisió aleatòria de mostres que es duu a terme a cada inspecció. Aquesta informació complementària ha estat degudament analitzada, el contingut del qual també s'ha vist reflectit en el cos dels informes d'inspecció corresponents.

De cara al proper exercici per a l'any 2018, les previsions, en atenció al programa previst a principis d'any que es desenvolupa trimestralment, és que s'han d'efectuar un total de 22 inspeccions, vuit de les quals a subjectes obligats financers i catorze més a subjectes obligats no financers.

Pel que fa a les auditories externes, s'indica en els quadres següents les rebudes i analitzades, així com el seguiment que han merescut:

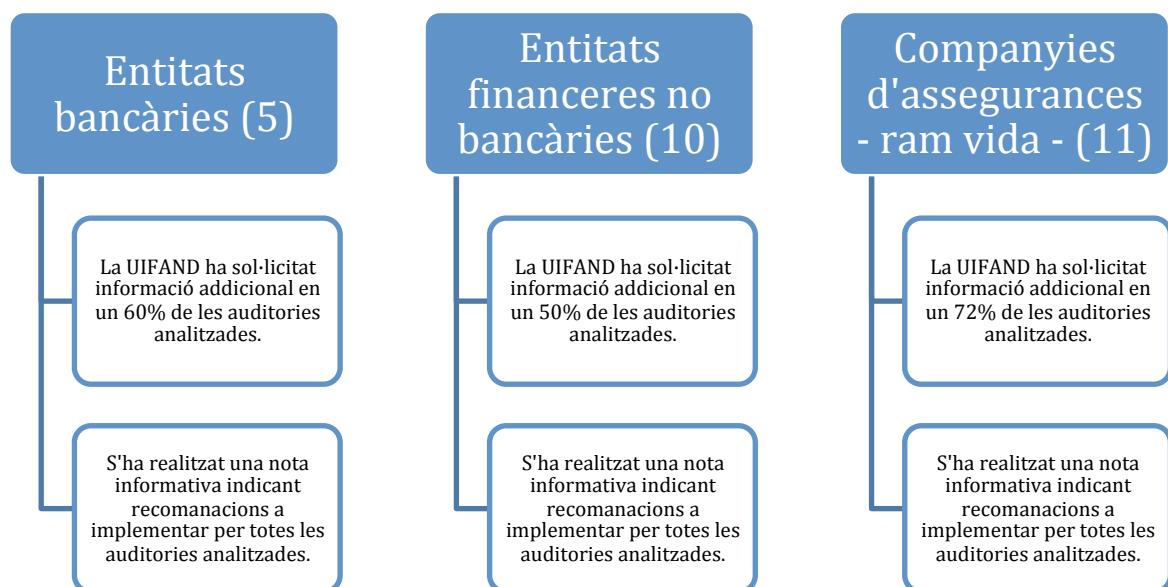
Auditories 2016 (exercici 2015):

Xifres:

	Entitats bancàries	Entitats financeres no bancàries	Companyies d'assegurances – ram vida –
Nombre d'auditories en les quals s'ha sol·licitat informació addicional	4	4	3
Complements d'auditoria	2	4	0
Sol·licituds d'informació	4	1	3
Notes informatives	4	9	11

Auditories 2017 (exercici 2016):

Xifres:

	Entitats bancàries	Entitats financeres no bancàries	Companyies d'assegurances – ram vida –
Nombre d'auditories en les quals s'ha sol·licitat informació addicional	3	5	8
Complements d'auditoria	1	3	7
Sol·licituds d'informació	3	3	3
Notes informatives	5	10	11

Procediments sancionadors

Pel que fa a expedients administratius sancionadors iniciats, l'any 2016 no n'hi va haver cap, mentre que, l'any 2017 se'n van incoar dos.

Ambdós s'han obert en detectar-se l'incompliment d'algun dels preceptes tipificats en el procediment sancionador com a greus i/o molt greus: (i) el primer es va incoar contra una entitat financera bancària el 19 de gener del 2017, i ha conclòs amb la imposició d'una sanció econòmica per valor de 140.000 euros, i (ii) el segon, també contra una entitat financera bancària, es va incoar el 15 de març del 2017, amb el resultat final d'imposar una sanció econòmica per un import de 20.000 euros.

Finalment, quant a les [estadístiques](#), en aquesta ocasió presenten un format nou, perquè s'han dividit en dos apartats diferents (expedients i inversió estrangera), la qual cosa les fa més aclaridores i alhora fa que es visualitzin millor.

La seva anàlisi i explicació per a cadascun dels gràfics la facilitem en l'apartat corresponent.

3. ESTADÍSTIQUES dels anys 2016-2017 i comparació amb el 2015

Aquest apartat tercer, relatiu a les estadístiques, és sens dubte el més objectiu, ja que, conté fil per randa una gran part del treball generat a la Uifand durant l'exercici analitzat.

Com hem referit amb anterioritat, en aquesta ocasió es presenten de manera diferent, ja que se subdivideixen en dos títols principals: (i) l'anàlisi operacional, en relació amb les declaracions de sospita presentades pels subjectes obligats financers i no financers: i (ii) la inversió estrangera, referida a les demandes provinents del Registre de Societats, a l'efecte de revisió de les sol·licituds d'inversió estrangera.

D'aquesta manera, i tenint en compte el diferent procés d'anàlisi i seguiment que segueixen un tipus de petició i l'altre, s'aprecien més clarament les dades facilitades.

Altrament, aquestes dades reflectides a través dels gràfics corresponents per a cadascun dels conceptes en què se subdivideixen aquests dos títols posen de manifest, amb caràcter general, un increment molt significatiu -definit com a exponencial en la introducció- del treball generat, en especial pel que fa al darrer exercici, corresponent a l'any 2017.

		BALANÇ DEL TREBALL GENERAT I EFECTUAT A LA UIFAND								
		ANY 2015		ANY 2016		ANY 2017		Evolució % (2015- 2016)	Evolució % (2016-2017)	Evolució % (2015-2017)
1. ANÀLISI OPERACIONAL										
Concepte	Nombre	Observacions	Nombre	Observacions	Nombre	Observacions				
DOS rebudes	60	-	53	-	116	-	-11,67%	118,87%	93,33%	
Expedients a iniciativa UIF	9	-	3	-	0	-	-67%	-100%	-100%	
Cooperació Nacional	30	30 INAF	28	26 INAF 2 Govern	17	17 INAF	-6,67%	-39,29%	-43,33%	
Cooperació Internacional (FIU's)	48	41 -FIU'S A UIF 7 - UIF A FIU'S	31	20 -FIU's A UIF 11 - UIF A FIU's	88	41 -FIU's A UIF 47 - UIF A FIU's	-35,42%	183,87%	83,33%	
Volum d'anàlisi generat	147		115	-	221	-	-21,77%	92,17%	50,34%	
Expedients tramesos a Fiscalia	21	1 del 2013 2 del 2014 18 del 2015	29	1 del 2013 10 del 2015 18 del 2016	56	7 del 2016 49 del 2017	38,10%	93,10%	166,67%	
Valors dels expedients tramesos a la Fiscalia amb possibilitat d'embargament judicial	55.203.451,00 €	Contravalorat a Euros	10.720.222,05 €	Contravalorat a Euros	254.272.517,00 €	Contravalorat a Euros	-	-	-	
Expedients Arxivats	107	-	94	-	99	-	-12,15%	5,32%	-7,48%	
Volum d'anàlisi efectuat	128		123	-	155	-	-3,91%	26,02%	21,09%	
Expedients en curs d'investigació	36	1 del 2013 35 del 2015	16	16 del 2016	36	36 del 2017	-56%	125,00%	0,00%	
Total de persones investigades (físiques i jurídiques)	707	425 físiques 282 jurídiques	437	281 físiques 156 jurídiques	1729	966 físiques 763 jurídiques	-38,19%	295,65%	144,55%	
Bloqueig d'operatives des de la UIF	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
2. INVERSIÓ ESTRANGERA								-	-	-
Demandes entrades	1140	Inversió Directa (Societats): 736 Inversió Immobles: 404	1143	Inversió Directa (Societats): 656 Inversió Immobles: 487	1464	Inversió Directa (Societats): 940 Inversió Immobles: 524	0,26%	28,08%	28,42%	
Avís desfavorable	10	-	4	-	2	-	-60,00%	-50,00%	-80,00%	
Avís per enquesta a la Policia	37	-	37	-	46	-	0,00%	24,32%	24,32%	
Informe d'observacions al Registre de Societats	420	-	512	-	243	-	21,90%	-52,54%	-42,14%	
Retirada	2	-	-	-	1	-	#####	-	-50,00%	
Demandes analitzades	1140	Inversió Directa (Societats): 736 Inversió Immobles: 404	1143	Inversió Directa (Societats): 656 Inversió Immobles: 487	1464	Inversió Directa (Societats): 940 Inversió Immobles: 524	0,26%	28,08%	28,42%	
Persones analitzades en el marc de la inversió estrangera	3254	2221 físiques 1033 jurídiques	3737	2592 físiques 1145 jurídiques	3560	2782 físiques 778 jurídiques	14,84%	-4,74%	9,40%	
3. TOTAL								-	-	-
Volum de feina efectuada (anàlisi operacional)	128	-	123	-	155	-	-3,91%	26,02%	21,09%	
Nombre de demandes d'IED analitzades	1140	-	1143	-	1464	-	0,26%	28,08%	28,42%	
Volum total de feina efectuada	1268	-	1266	-	1619	-	-0,16%	27,88%	27,68%	

a. Anàlisi operacional

• Declaracions d'operacions sospitoses

Insisteixo en l'increment, en el darrer any, de les declaracions de sospita presentades, superior al 100%, tant pel que fa al sector financer com al no financer.

Quant al primer, el sector financer continua representant, de llarg, el percentatge més important de presentació de declaracions de sospita, i quant al segon, el sector no financer, es manté la varietat dels subjectes obligats que les presenten.

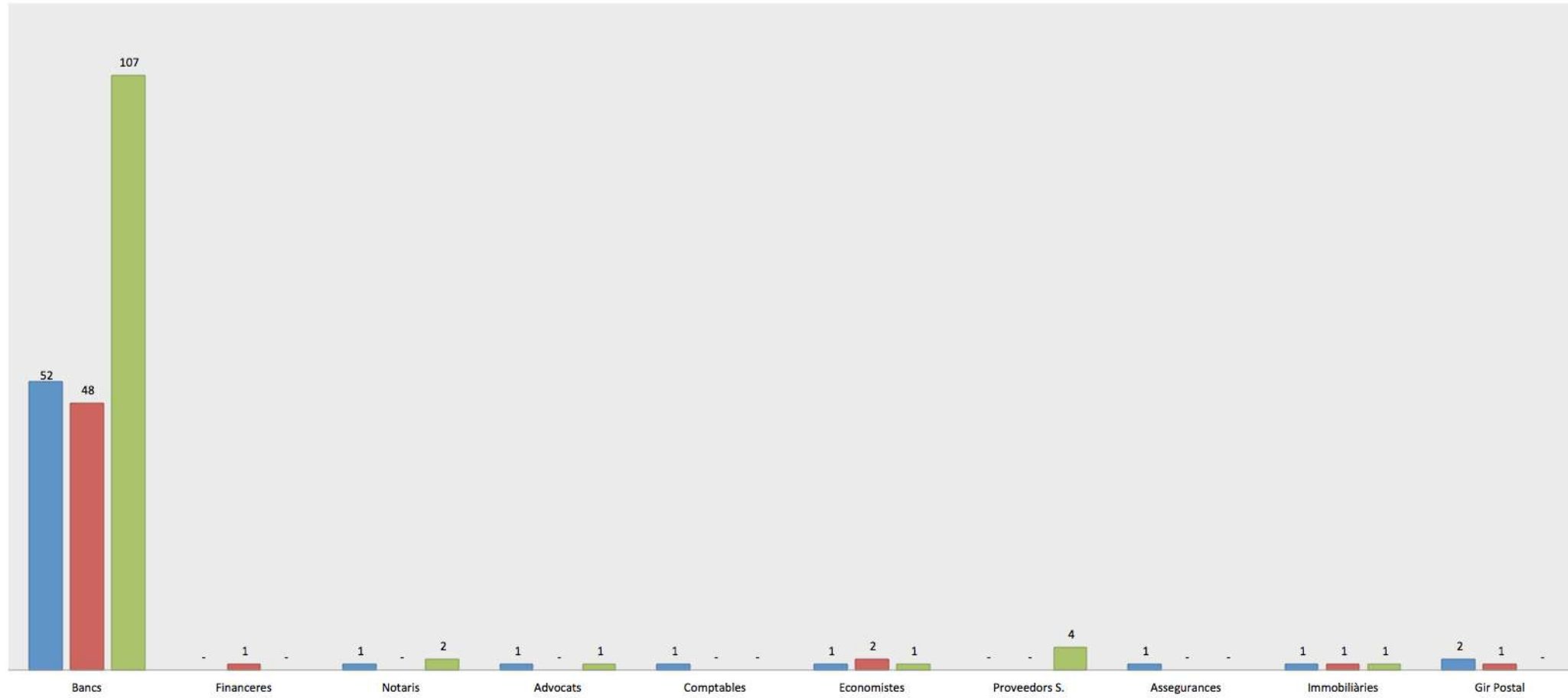
Si bé en aquest darrer cas és important que el ventall de tipus de subjectes obligats que s'adrecen a la Uifand sigui prou ampli, també és cert que el nombre de declaracions de sospita continua sent baix, si prestem atenció a la importància d'algun d'ells i el volum de negoci que genera i, per a altres, la varietat d'oferta de treball que proposen. Aquest fet no ha passat desapercbut als avaluadors durant el procés de la cinquena ronda d'avaluacions.

	DOS		
	2015	2016	2017
Bancs	52	48	107
Financeres	-	1	-
Notaris	1	-	2
Advocats	1	-	1
Comptables	1	-	-
Economistes	1	2	1
Proveedors S.	-	-	4
Assegurances	1	-	-
Immobiliàries	1	1	1
Gir Postal	2	1	-
TOTAL	60	53	116

Declaracions d'operacions sospitoses

■ 2015 ■ 2016 ■ 2017

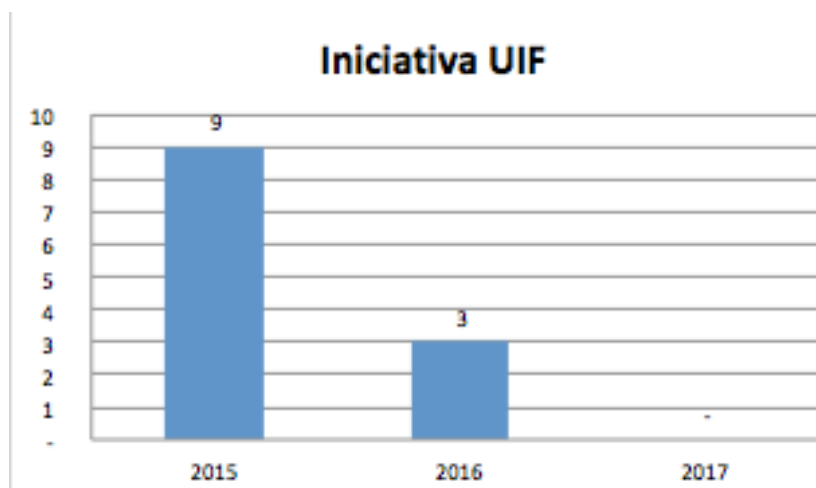
28

- **Iniciativa Unitat d'Intel·ligència**

Els expedients iniciats d'ofici per la Uifand ofereixen en aquesta ocasió unes dades decreixents respecte d'exercicis anteriors.

		UIF	
	2015	2016	2017
	9	3	-
TOTAL	9	3	-

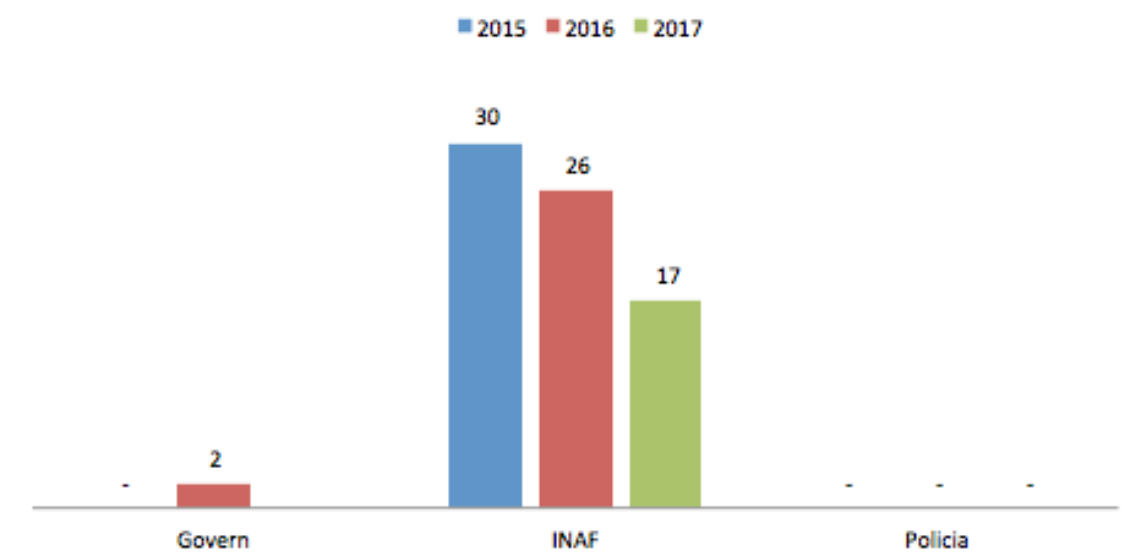

- **Cooperació nacional**

Les dades que s'aporten en aquest apartat es refereixen exclusivament a aquelles peticions d'origen extern que han generat l'obertura d'un expedient a l'objecte d'anàlisi d'intel·ligència. En el cas particular de l'INAF, aquestes peticions han comportat l'anàlisi pertinent per processos d'autorització.

	COOP. NACIONAL		
	2015	2016	2017
Govern	-	2	
INAF	30	26	17
Polícia	-	-	-
TOTAL	30	28	17

Cooperació Nacional

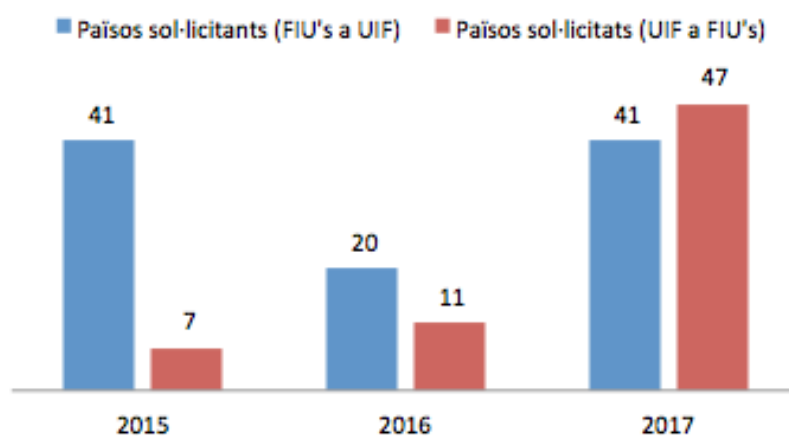

- **Cooperació internacional**

Cal assenyalar en aquest apartat dos dades força interessants: (i) la primera, relativa a l'increment de les peticions de col·laboració, tant activa com passiva, amb altres homòlegs estrangers: i (ii) la segona referent al temps de resposta mitjana per part de la Uifand, que se situa actualment en deu dies.

	Coop. Inter		
	2015	2016	2017
Països sol·licitants (FIU's a UIF)	41	20	41
Països sol·licitats (UIF a FIU's)	7	11	47
TOTAL	48	31	88

Cooperació internacional

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS - Any 2015 -						
Països sol·licitants	Nombre de Peticions	Temps de Resposta (dies)				
Espanya	5	8	90	16	7	26
Estats Units d'Amèrica	2	26	35			
Alemanya	1	62				
Filipines	1	16				
Belgica	3	16	5	9		
Guatemala	1	17				
Holanda	3	2	6	1		
Jersey	1	3				
Luxembourg	1	3				
Russia	1	7				
França	4	5	61	10	18	
Liechtenstein	2	6	13			
Illa de Man	1	25				
Illes cayman	1	11				
Republica Txeca	1	65				
Nova Zelanda	1	18				
Regne Unit	2	19	34			
Suïssa	4	17	7	22	4	
Turquia	1	1				
Ucraïna	1	14				
Uruguay	1	9				
Hongria	1	22				
Taiwan	1	1				
Slovaquia	1	22				
Total :	41	Mitjana : 18,5 dies.				

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS - Any 2015 -	
Països sol·licitats	Nombre de Peticions
Espanya	2
Brasil	1
Kazakhstan	1
Suïssa	2
Mexic	1
Total :	7

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS - Any 2016 -					
Països sol·licitants	Nombre de Peticions	Temps de Resposta (dies)			
Bangladesh	1	22			
Belgica	1	6			
Brasil	1	2			
Espanya	4	32	14	13	4
Filipines	1	8			
França	3	12	10	6	
Guatemala	1	20			
Italia	1	8			
Kazakhstan	1	21			
Regne Unit	1	27			
Rep. Txeca	1	5			
Russia	1	11			
Samoa	1	20			
Suïssa	1	5			
Ucraïna	1	13			
Total :	20	Mitjana : 12,95 dies.			

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS - Any 2016 -	
Països sol·licitats	Nombre de Peticions
Espanya	1
Suïssa	2
França	1
República Txeca	2
Panamà	1
Estonia	1
Letònia	2
Belgica	1
Total :	11

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS
- Any 2017 -

Països sol·licitants	Nombre de Peticions	Temps de Resposta (dies)			
Alemanya	1	5			
Argentina	4	10	8	15	17
Austria	2	3	2		
Bangladesh	3	20	20	3	
Belgica	1	18			
Ecuador	2	1	8		
USA	1	4			
Eslovenia	1	14			
Espanya	2	35	3		
França	5	7	14	10	1
		5			
Illes Maurici	1	7			
Jersey	1	11			
Jordania	1	8			
Letonia	1	25			
Luxembourg	1	8			
Monaco	1	2			
Panamà	1	26			
Perú	6	1	1	1	10
		1	17		
Regne Unit	1	6			
Republica Txeca	1	(*)			
Suïssa	2	1	14		
Síria	1	14			
Vaticà	1	22			
Total :	41	Mitjana 10 dies			

COOPERACIÓ INTERNACIONAL PER PAÏSOS - Any 2017 -	
Països sol·licitats	Nombre de Peticions
Alemanya	3
Austria	1
Belgica	1
Brasil	1
Canadà	1
Cayman Island	1
Espanya	5
França	2
Hong kong	2
Italia	1
Letònia	5
Luxembourg	2
Malta	1
Mexic	2
Panamà	1
Polonia	1
Russia	3
Suïssa	4
Tailàndia	1
Ukraina	1
Regne Unit	2
USA	3
Xipre	3
Total :	47

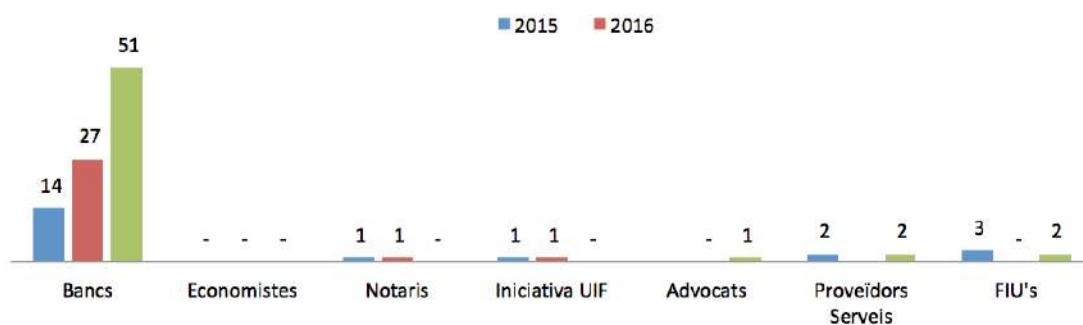
- **Expedients tramesos a la Fiscalia i imports amb possibilitat d'embargament judicial**

Es fan constar en aquests gràfics, dos dades essencials:

La primera que fa referència als expedients que han estat judicialitzats, després de l'anàlisi d'intel·ligència efectuada per l'àrea operacional que conclou amb indicis raonables de blanqueig de capitals o finançament del terrorisme. Es pot observar en aquest període d'una banda, que l'increment de casos és molt substancial i, d'altra banda, el seu origen.

Expedients tramesos a la Fiscalia - Nombre d'expedients per origen -			
	2015	2016	2017
Bancs	14	27	51
Economistes	-	-	-
Notaris	1	1	-
Iniciativa UIF	1	1	-
Advocats	-	-	1
Proveïdors Serveis	2	-	2
FIU's	3	-	2
Total	21	29	56

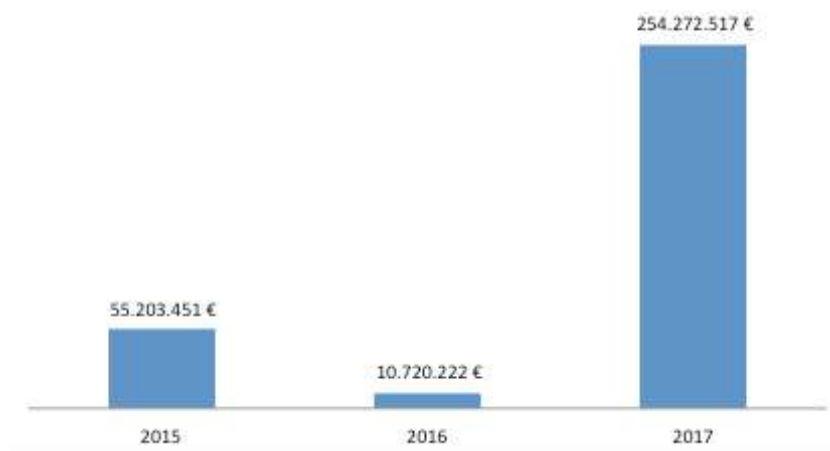
Expedients tramesos a la Fiscalia -nombre d'expedients per origen-

La segona està relacionada amb els imports amb possibilitat d'embargament judicial que, lògicament, fruit de l'anterior també experimenten un creixement substancial.

	Possibilitat Embargament		
	2015	2016	2017
Possibilitat Embargament Judicial	55.203.451 €	10.720.222 €	254.272.517 €

Imports amb possibilitat d'embargament judicial

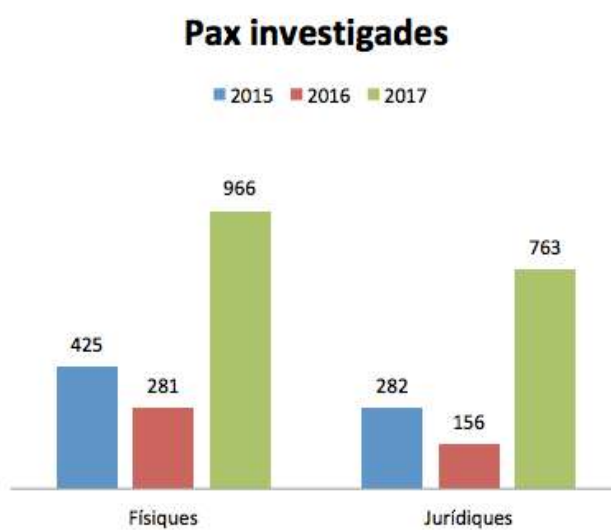

- **Nombre de persones investigades**

Aquestes dades, relatives a persones físiques o jurídiques, van íntimament lligades amb les declaracions de sospita presentades, perquè en són fruit.

En aquesta ocasió, però, i com hem dit anteriorment, tenint en compte la segregació de l'anàlisi operacional de la inversió estrangera es presenten separades.

	Pax Investigades		
	2015	2016	2017
Físiques	425	281	966
Jurídiques	282	156	763
Total	707	437	1729

b. Inversió estrangera

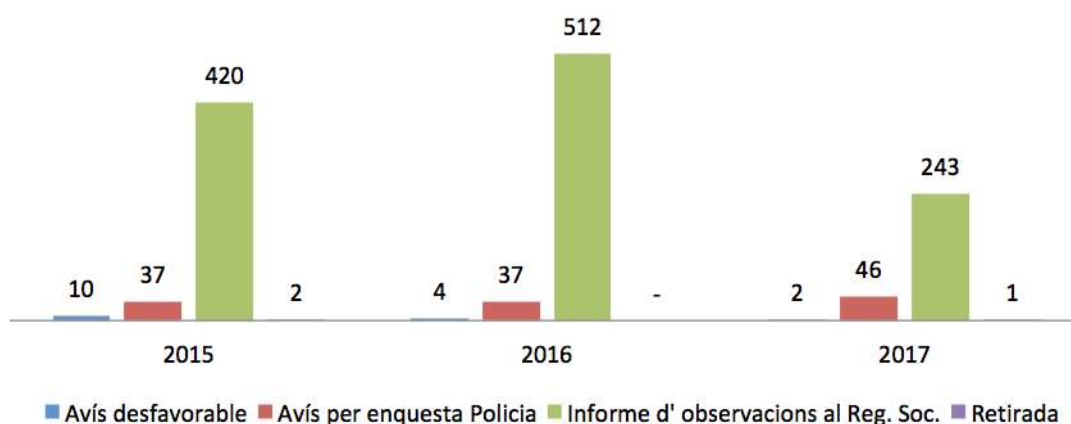
- Sol·licituds presentades

Continuant amb l'argumentari anterior, es presenten en aquesta ocasió les dades referides en exclusiva a les demandes pel que fa a la inversió estrangera, respecte de sol·licituds per inversió directa, o bé per inversió en immobles.

Com es pot observar, les xifres de les demandes es mantenen estables, mentre que són variables quant al resultat de la seva anàlisi. En aquest sentit, baixa el nombre d'avís desfavorable i augmenten els avis d'enquesta a realitzar a través del Servei de Policia, i es redueixen els informes d'observacions.

	Inversió estrangera		
	2015	2016	2017
Demandes entrades	1.140	1.143	1.464
Demandes analitzades	1.140	1.143	1.464
Avis desfavorable	10	4	2
Avis per enquesta Policia	37	37	46
Informe d'observacions al Reg. Soc.	420	512	243
Retirada	2	-	1
TOTAL	1140	1143	1464

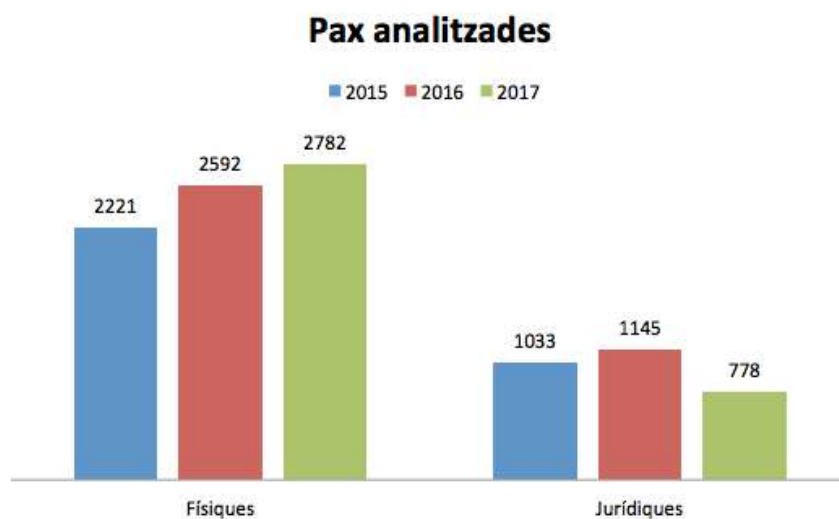
Observacions demandes inversió estrangera

- **Nombre de persones analitzades**

Dades també referides a persones físiques i jurídiques, resultant dels interessats que apareixen en les sol·licituds.

	Pax analitzades en el marc de la inversió estrangera		
	2015	2016	2017
Físiques	2221	2592	2782
Jurídiques	1033	1145	778
Total	3254	3737	3560

UIFAND

UNITAT D'INTEL·LIGÈNCIA FINANCERA
D'ANDORRA